Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

НА ЕКРАНАХ УКРАЇНИ

Рік видання 16-й

№ 51 (838)

21 грудня 1974 р.

Ціна 3 коп.

ВИДАННЯ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ КІНОФІКАЦІЇ І КІНОПРОКАТУ ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ РАДИ МІНІСТРІВ УРСР ПО КІНЕМАТОГРАФІЇ

Розповідь про подвиг

30

На Українській студії хронікально-документальних фільмів режисер Володимир Шевченко завершує роботу над стрічкою «ЦЕ ПОТРІБНО ЖИВИМ», яку він знімає за власним сценарієм. Ось що режисер розповідає про свою нову роботу, присвячену святкуванню 30-річчя визволення Радянської України від фашистських загарбників.

— Героїзм і людяність. Ці дві якості, що в нашому розумінні тісно пов'язані між собою, у великій мірі притаманні радянському народові. Наш новий фільм «Це потрібно живим» — саме про героїзм і людяність, які допомогли радянським людям вистояти у важкій боротьбі з фашизмом. «Все для фронту, все для перемоги», — за таким законом жив кожен громадянин Країни Рад в ту сувору годину, не шкодуючи власного життя, щоб відстояти свободу і незалежність соціалістичної Вітчизни.

Ми не будемо говорити у своїй картині про всі битви за визволення Радянської України, ми назвемо лише головні з них — як аргумент в нашій розповіді про велич і героїзм народу.

Ми хочемо підкреслити масштабність минулих подій, розповісти про безприкладний подвиг радянського народу у Великій Вітчизняній війні, подвиг, який привів до великої перемоги над фашизмом. Ця думка і буде головною у стрічці, що покаже велике, радісне свято — 30-річчя визволення Радянської України від фашистських загарбників.

На фото: кадри з фільму.

СВЯТО ДИТЯЧОГО ФІЛЬМУ

Сьогодні у широкоформатному кінотеатрі «Дружба» м. Сум відкривається IV Республіканський кінофестиваль дитячих та юнацьких фільмів. Головна мета цьогорічного огляду — підбити підсумки роботи кіностудій України за 1973—1974 рр. по створенню фільмів для дітей та юнацтва, дальшого поліпшення їх ідейно-художнього рівня та заохочення кіномитців до роботи над дитячою та юнацькою тематикою. Кінофестиваль проводять Держкіно УРСР, Спілка кінематографістів УРСР та ЦК ЛКСМУ.

Протягом тижня триватиме конкурсний перегляд фільмів: «Земні та небесні пригоди» (реж. І. Вєтров), «Про Вітю, про Машу та морську піхоту» (реж. М. Пташук), «Розповідь про Кешку та його друзів» (телефільм, реж. Р. Василевський), «Рицар Вася» (реж. В. Попков), «Побрехенька» (реж. А. Сурикова), «Перший шторм» (телефільм, реж. Р. Єфименко) та багатьох мультиплікаційних, науково-популярних, хронікально-документальних стрічок.

Під час фестивалю відбудеться конференція глядачів на тему: «Юний герой на екрані».

КІНОСТУДІЯ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА ПРЕДСТАВЛЯЄ НОВИЙ ХУДОЖНІЙ ШИРОКОЕКРАННИЙ ФІЛЬМ

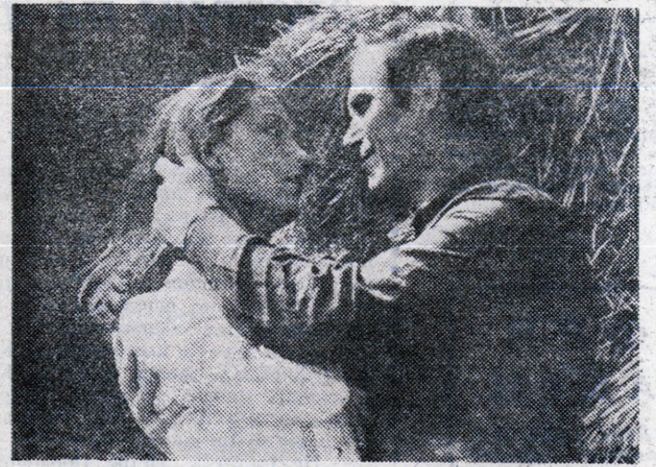

ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ

КІЛЬКА років тому драматург І. Дворецький вивів на сцену нового сучасного героя. Чешков (так звали героя п'єси «Людина зі сторони») — людина раціональна, ділова, був покликаний до життя новими виробничими відносинами, породженими епохою ЕОМ і НТР. Естафету ділових людей підхопили герої п'єс «Сталевари», «З щоденника ділової жінки» (до речі, всі три п'єси вже екранізовано). Потім молодий голова колгоспу Семен Бобров порушив питання про людину на своєму місці (фільм «Людина на своєму місці») тощо. Максималістськи настроєні, енергійні, ці ділові люди, що завжди ставили суспільне вище особистого, свої кращі людські якості виявляли у виробничих умовах, в цеху, в робочому кабінеті, на планьорках. І це було цікаво, своєчасно, захоплююче. Але час іде і, коли захоплення від відкриття минуло, виявилося, що показ лише виробничої сторони життя цих ділових людей збіднює їх людську суть, робить їх образ спрощеним, однолінійним.

Героя нового широкоекранного фільму **«Особисте життя»** — директора великого металургійного заводу Степана Коваля — драматург **Йосип Герасимов** і кінорежисер **Володимир Довгань**, як говорить сама назва картини, показують більше у справах особистих, позавиробничих, не менш важливих, на думку авторів, у житті ділової людини. Сильний і неординарний характер Коваля розкривається у взаєминах з коханою жінкою Вірою, з друзями — головним інженером заводу Спешнєвим, однокашником по інституту Одинцем, з колишнім директором заводу Околичним. День за днем, годину за годиною спостерігаючи справи і турботи Коваля, ми розуміємо, яке багатогранне поняття особистого життя, коли йдеться про особистість такого масштабу, як герой фільму.

— Коли уважно придивитися до нашої планети, то побачиш, що всюди будуються нові міста, фабрики, електростанції, заводи, — говорить режисер-постановник фільму Володимир Довгань. — Наше радянське суспільство створює ще і нову людину. Ми будуємо комуністичне суспільство, суспільство щасливих людей. А як жити щасливо? Готових рецептів для цього нема. Нема їх і у героїв картини. І директор заводу Степан Коваль, і кранівниця Віра, і зовсім молоді Ліза і Семен живуть пошуками особистого щастя, невіддільного від щастя всього суспільства. Живуть нелегко, роблять помилки, але твердо вірять у правоту цього пошуку...

На жаль, центральний конфлікт фільму не знайшов свого логічного розвитку, виявився здрібненим. Це тим більш прикро, що заявлений він був досить цікаво.

У фільмі знімалися: актори: **Ірина Лаврентьєва** (Віра), **Микола Муравйов** (Коваль), **Олександр Январьов** (Микола), **Станіслав Ландграф** (Одинець), **Едуард Кошман** (Спешнєв), **Юрій Соколов** (Околичний), **Ніна Ільїна** (Ліза), **Наталя Маркіна** (Зоя), **Анатолій Шаляпін** (Семен).

ЦІННОМУ ДОСВІДУ—ШИРОКУ ДОРОГУ

До кінофікаторів Чернівецької області успіх прийшов не випадково. Програмою їхніх дій, творчої, продуманої і конкретної роботи стали слова Леоніда Ілліча Брежнєва про те, що «запорука успіху виконання всіх наших планів — у підвищенні вимогливості, у напруженій і сумлінній праці». План четвертого, визначального року п'ятирічки кінофікатори зобов'язалися виконати до 20 грудня. Понад завдання буде обслужено 750 тисяч глядачів й одержано близько 100 тисяч карбованців надпланового збору від кіно.

Кінофікатори Буковини проводять значну роботу по впровадженню нових прогресивних форм пропаганди, організації, просування і рекламування художніх, хронікально-документальних і науково-популярних фільмів вітчизняної кінематографії. Серед цих форм одна з найефективніших — Дні кіно, які регулярно проводяться в області.

На початку листопада бюро Чернівецького обкому Компартії України схвалило досвід роботи Заставнівського райкому КП України і первинних партійних організацій району по проведенню Днів кіно. Було відзначено, що цей захід є важливою формою значного поліпшення кінообслуговування населення, посилення ролі кіно в комуністичному вихованні трудящих, підвищення їх політичної і трудової активності.

Тепер Дні кіно систематично проводяться в усіх районах області. Нижче подаються матеріали про організацію і проведення Днів кіно у сільській місцевості, відгуки людей про нову форму кінопоказу.

ДНІ КІНО — ВАЖЛИВА ФОРМА ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ

Інтерв'ю спецкору газети дає секретар Заставнівського райкому Компартії України В. П. ЧУБЕНКО.

„НАША область останнім часом, — сказав нам завідуючий відділом пропаганди і агітації Чернівецького обкому Компартії України В. Л. Лопатюк, нагромадила чималий досвід вмілого використання кіно в політичній роботі серед населення. В районах систематично проводяться кінофестивалі, кінолекторії, тематичні кінопокази; ведеться робота навколо радянських фільмів, значних за своїм ідейно-політичним змістом. Важливою віхою на шляху дальшого вдосконалення й збагачення досвіду використання кіно в ідейно-виховній роботі стали Дні кіно. Ініціатором проведення таких кінеднів, що перетворилися на своєрідні свята культури, стали первинні партійні організації Заставнівського району».

* * *

...Їдемо до Заставни. Прекрасна асфальтована дорога рівною стрічкою простягнулася на північ. Зліва, вдалині — плавні сині лінії, переходячи одна в одну, виписують контури передгір'я, густо порослі темними ялиновими лісами. Праворуч — привітна весело-зелена озимина межує з чорною оранкою — земля відпочиває. Обабіч дороги випинаються невисокі гілясті яблуні; їх рівні шеренги перерізають села, невеликі міста. Світлі, чепурні, добротні хати.

Непомітно минає в дорозі час. За вікнами машини — Заставна. Велика кількість нових дво- і триповерхових будинків. Будується тут і нова школа, і новий кінотеатр. В усьому відчувається добробут людей, впевненість у завтрашньому дні.

— Це дійсно так, — підтверджує нашу думку секретар Заставнівського райкому КП України В. П. ЧУБЕНКО. — В цьому році район добре впорався з сільськогосподарськими роботами (промисловість у нас лише місцевого значення), виконані плани по всіх показниках. Високі зобов'язання взяли ми і на 1975 рік — 35 ц зерна з гектара, 50 ц кукурудзи, 500 ц цукрових буряків, 180 ц картоплі, 150 ц овочів; на 100 гектарів сільськогосподарського угіддя 165 ц м'яса, з кожної фуражної корови буде надоєно не менш як 3000 л молока. Ось ті рубежі, над якими ми працюватимемо у завершальному році дев'ятої п'ятирічки. В цьому плані велика роль відводиться всім ланкам ідеологічної роботи, в тому числі і проведенню Днів кіно.

— Володимире Петровичу, розкажіть, будь ласка, про перші кроки цього нового досвіду.

— Кращі радянські фільми ми і раніше використовували для ідейно-виховної роботи серед трудящих. Але робота з окремими кінофільмами носила в деякій мірі епізодичний характер. Порадившись з членами бюро райкому партії, секретарями первинних партійних організацій, працівниками районної кіномережі, ми застосували нову форму кінопоказу, яка виявилась більше впливовою на маси, передбачала обов'язкові обговорення кінотворів, знайомила людей з кращими зразками вітчизняної кінематографії. Дні кіно вирішили проводити першої неділі кожного місяця. В серпні і вересні Дні кіно дали хороші наслідки. Досвід схвалило бюро Чернівецького обкому Компартії України. Хоч жовтень і листопад були для нас важкими місяцями (несприятливі погодні умови), наступні Дні кіно теж пройшли на високому рівні. Копітка організаторська робота, підготовка репертуару, реклама... Здавалося, використали все, продумали кожну деталь. І все-таки, резерви завжди є. От, наприклад, щитова реклама. Здавалося б, звичайна річ, що тут придумаєш нового? А де вона стоїть? Як завжди, там, де молодь, там, де більше людей: в центрі села чи міста. А чи вірно це? Вирішивши донести фільм до кожної людини, добитись того, щоб хоч раз на місяць все населення району відвідувало кінопоказ, ми раптом залишаємо на околицях сіл непроінформованих людей. Тепер щити стоять у різних кінцях села, звичайно, і у центрі. Тісні контакти з школами теж хороша реклама. Почують діти у школі від учителів про Дні кіно, фільми, і це стає надбанням усієї сім'ї.

— До речі, Володимире Петровичу, а як вирішено питання про різні вікові групи населення?

— Про це ми теж подумали. У багатьох населених пунктах відбувається по два—три сеанси. У селах Шубранець, Кострижівка, Вікно, Юрківці по 3—4 сеанси; а у місті Заставна — по 8—9 сеансів. При проведенні кількох кіносеансів враховуються вікові, виробничі та інші особливості окремих груп населення. Відповідно визначається найбільш зручний для глядачів час. Наприклад, в селі Репужинці фільм «Лють» о 15 годині переглянули тваринники, о 17 — школярі, о 21 — рільники та інтелігенція. Цього ж дня об 11-й годині ранку демонструвалась програма мультфільмів для дошкільнят. В результаті кінопоказом було охоплено 899 глядачів, касовий збір становив 135 карбованців, що у 14 разів більше фінансового плану вихідного дня.

— Які форми роботи використовуються перед сеансом?

— Найрізноманітніші. Це і зустрічі з кращими виробничниками, ветеранами партії і праці, учасниками Великої Вітчизняної війни. А от в селі Бредок перед демонстрацією фільму «До останньої хвилини» була прочитана лекція про ганебну роль відщепенців народу — українських буржуазних націоналістів. Перед глядачами виступив живий свідок звірячих дій бандерівців Володимир Адольфович Новак (він чудом лишився живий — бандити нанесли йому 21 ножову рану). Розповідь глибоко схвилювала всіх присутніх.

Інколи перед сеансом відбуваються збори, на яких вшановують кращих виробничників, беруться соціалістичні зобов'язання, підводяться підсумки соціалістичного змагання.

Обговорення фільмів, як правило, найчастіше відбувається наступного дня на виробництві. Чому? Погодьтесь, не кожен може виступити перед аудиторією у 300—400 чоловік. У своєму ж невеликому колективі, де всі добре знають одне одного, розмова вийде і більш щирою, емоційною. До обговорення ми обов'язково залучаємо агітаторів, політінформаторів, лекторів, культосвітніх працівників.

— Основна мета Днів кіно?

— Організовуючи Дні кіно, ми передусім ставили собі за мету зробити так, щоб кожна переглянута картина лишала світлий слід у душі людини, сприяла її духовному і моральному становленню, надихала на благородні вчинки і дії. І ми досягли цього. Свідчення тому — славні діла трудівників села і міста.

Слід сказати, що кожен День кіно ми обов'язково присвячуємо великій події, яку відзначає наша країна. Перший був присвячений темі дружби народів нашої Вітчизни. Другий і третій — 30-річчю визволення України від фашистських загарбників, четвертий і кілька наступних — 30-річчю перемоги у Великій Вітчизняній війні.

— Чи є у вас зауваження, побажання?

— Безумовно є. У мене було б побажання кіномитцям нашої республіки: більше створювати актуальних, висоноідейних творів патріотичного звучання, кінотворів, гідних нашого часу.

На прощання скажу: Дні кіно стали важливою формою ідеологічної роботи на селі. Вони сприяють поліпшенню кінообслуговування населення, посиленню ролі кіно у вихованні трудящих в дусі радянського патріотизму та пролетарського інтернаціоналізму, сприяють підвищенню політичної і трудової активності людей у боротьбі за дострокове виконання дев'ятої п'ятирічки.

КІНОСВЯТА НА СЕЛІ

Аналізуючи проблему відвідування кіно на селі, ми прийшли до висновку, що в ряді сіл в останні роки кіносеанси відвідує незначна частина населення. Є села, де в кіно не часто бувають навіть активісти села, сільська інтелігенція.

Одні говорять, що причина цього — широке поширення телебачення. Частково це так. Але основна причина цього явища, на наш погляд, полягає в тому, що ми, кінофікатори, в сільській місцевості з появою широкої сітки телебачення не перебудували свої форми і методи реклами і пропаганди кіно, вважаючи, що наш глядач став більш ерудований, начитаний, і що роз'яснювальна робота тепер не грає вже тієї ролі, яку їй відводили раніше.

Те, що глядач тепер значно краще підготовлений, ніж був учора, не викликає ніякого заперечення. Але і в цьому разі він потребує серйозної і кваліфікованої допомоги у виборі кінотворів, їх оцінки.

Саме тому кінофікатори нашої області шукали таку форму роботи з населенням, яка б давала можливість активізувати кіноглядача, пробудити його інтерес до кіномистецтва. І однією з таких форм стали кінодні, які ось уже півроку практикуються у містах і селах нашої області.

Для проведення кінодня раз на місяць вибирається один з вихідних. Щонеділі на 100—120 кіноустановках в 3—4 районних дирекціях кіномережі області проводяться Дні кіно.

Їм передує велика роз'яснювальна і організаторська робота серед населення, в проведенні якої органам кінофікації та кінопрокату надають велику допомогу партійні, радянські профспілкові та комсомольські організації, господарські керівники та сільська інтелігенція.

На підприємствах, у бригадах, на фермах та установах завчасно організовується попередній продаж квитків. Особлива увага звертається при цьому на ту частину населення, яка рідко відвідує кіно. Внаслідок цієї роботи в Дні кіно кіносеанси відвідує майже все доросле населення.

І щоб ці перегляди мали велику віддачу, з числа сільської інтелігенції готуються кіноінформатори, які виступають перед сеансами в День кіно. Кожен фільм, як правило, після його перегляду в Будинку культури в наступні дні обговорюється у виробничих колективах. Глядач має можливість висловити своє ставлення до переглянутого кінотвору. При цьому зав'язується невимушена розмова про радянське кіномистецтво, про шляхи його розвитку тощо.

Дехто може сказати, що, проводячи Дні кіно, ми вдаємося до своєрідної кампанії. Але це не так. Дні кіно в нашій області перетворилися на свята культури. Вони дають можливість найбільш ефективно використовувати кіно у виховній роботі, активно сприяють справі комуністичного виховання трудящих, допомагають у виконанні державних планів по кінообслуговуванню населення.

Це, звичайно, не значить, що, проводячи кінодні, ми не приділяємо уваги повсякденній роботі з фільмами. Навпаки, досвід проведення Днів кіно може і повинен корисно служити нашій загальній справі — організації кінообслуговування широких верств населення.

К. ПАВЕЛЬЧУК,
заступник начальника Чернівецького обласного управління кінофікації.

СПРАВИ РЕКЛАМНІ

Для того, щоб Дні кіно проходили добре, по-святковому, ми проводимо систематичну копітку організаторську роботу, одним з найважливіших моментів якої є реклама.

Наша контора кінопрокату централізовано готує всі види реклами. Крім звичайної сільської кінореклами (щитової, плакатів, афіш, художніх панно, виставок, куточків кіномеханіків, анонсових місячних репертуарів, спеціальних стендів з відомостями про творців фільмів), використовується і спеціальна реклама. Так, недавно вийшли з друку три види друкованої спецреклами, приуроченої саме до Днів кіно. Великі, яскраво оформлені, видрукувані у кілька кольорів, виконані на хорошому художньому рівні, вони рекламують День кіно і запрошують глядачів переглянути фільми вітчизняних кіностудій (див. фото).

«На вас чекає,— говориться в афіші,— приємна зустріч з улюбленими акторами, героями відомих літературних творів. Ви познайомитесь з новинками кіноекрана, дістанете відповідь на запитання, які вас хвилюють, станете свідками цікавого й захоплюючого». Вийшли з друку і три види запрошень. Чому три? Щоб і тут уникнути штампів. Адже ці плакати, афіші, запрошення самі по собі мають бути святкові, а не сірі і нудні. Ми намагаємося зробити все, щоб сільська реклама нічим не поступалася міській.

Крім того, в ті райони, де проходитимуть Дні кіно, надсилається додаткова реклама. Робітник рекламного складу контори кінопрокату Олена Скрипкар з усіх видів рекламних матеріалів вибирає найкращі зразки (15 примірників) і надсилає їх на кожен пункт, де заплановані Дні кіно. Широко використовуються і плівкова, літографічна реклама, магнітофонні записи. Так, перед показами включається магнітофонна плівка із записами пісень і музики, котрі звучатимуть у фільмі, що демонструватиметься. Якщо тема фільму — Велика Вітчизняна війна, перед сеансом люди почують дорогі для кожного з нас пісні воєнних років.

Активну участь у пропаганді кінострічок, які передбачено демонструвати у Дні кіно, беруть агітатори, політінформатори, керівні працівники, вчителі, депутати районних і сільських Рад депутатів трудящих. Рекламуванням фільмів займаються районні газети, районне радіомовлення.

О. САЛИТРИНСЬКА,
заступник керуючого Чернівецькою обласною конторою по прокату кінофільмів.

ЗУСТРІЧІ НА ФЕРМІ

На тваринницькій фермі колгоспу імені Кірова ми зустріли секретаря парторганізації колгоспу П. П. Князя.

— Як у вас, Петре Прокоповичу, проходять Дні кіно?

— Мене особисто Дні кіно задовольняють: одержуєш і естетичну насолоду, і корисно. А втім, запитайте от у Василя Васильовича Турецького.

— Так, мені теж подобаються Дні кіно,— відповів колгоспник. — Можна замовити фільм, в якому грають улюблені актори, який цікавить тебе. А хіба погано знову передивитись ті повторні стрічки, котрі й досі хвилюють нас?

— А що думає з цього приводу Катерина Дмитрівна Хортюк?—звертається П. П. Князь до однієї з кращих доярок колгоспу. Петро Прокопович хитро посміхається. — Ну як, Катерино, відвідуєш зараз Дні кіно?

— Не смійтесь, Петре Прокоповичу,— відповідає Катерина Дмитрівна.— Я, дійсно, спочатку, скажу прямо, була проти цих переглядів. І рада б піти в кіно, а все не вистачало часу. Тільки-но повернулася з декретної відпустки, дочка у мене.. Клопоту, як кажуть, по вінця: і вдома, і на фермі, а тут — іди в кіно. Хоч і близько — на території ферми, але все ж таки час потрібен. Вперше пішла, щоб не відставати від інших. Переглянула фільми із задоволенням, сподобалась розмова після сеансу. Я вдячна тим людям, що піклуються про нас, трудівників. А то за повсякденними турботами можна багато що втратити в житті.

Її думку підтримав і механізатор ферми Василь Дмитрович Ковалик.

ЦІКАВО Й КОРИСНО

Вчителі й учні нашої школи вітають таку форму кінопропаганди, як Дні кіно. Ось вже три місяці проходять вони в нашій школі, і щоразу ми готуємось до них, як до великого кіносвята. Кожен День кіно запам'ятовується своєю неповторністю. В день кіносвята учні не тільки дивляться хороший фільм, але й зустрічаються з цікавими людьми. Так, наприклад, у День кіно, що відбувся у листопаді, ми переглянули фільм «Сполох». Потім перед учнями та вчителями із своїми спогадами виступили колишні партизани Павло Якович Варнанов, Олександр Петрович Круглoвенко.

В. АНГЕЛЬСЬКИЙ,
директор школи-інтернату. м. Вижниця.

ТВОРЧІ ПОШУКИ І РЕПЕРТУАРНИЙ ПЛАН

МИ, КІНОПРОКАТНИКИ Чернівецької області, робимо все можливе, щоб викликати інтерес глядача до фільму. Це, як кажуть, наш обов'язок номер один. Проте інколи ми несправедливо забуваємо про інше, не менш почесне і відповідальне, я б сказав, основне завдання всіх кінопрацівників — допомогти глядачам зрозуміти фільм, розібратися в ньому. Говорячи про це, в першу чергу, маю на увазі кінотвори високого політичного і громадського звучання. Дні кіно, які передбачають обов'язкове інформаційне повідомлення перед сеансом і обговорення кінотвору після перегляду, допомагають нам у цій важливій справі. Допомагають вони вирішити й інше питання.

У нас в області вже давно налагоджена сувора звітність кіномережі по використанню фільмів. Ми знаємо «долю» кожної картини, строк її «життя». Аналіз цих даних свідчить: з різних причин (зайнятості людей залежно від пори року, погодних умов) з деякими фільмами ознайомилась незначна кількість людей. А чи вправі ми лишати ці фільми нерухомим вантажем на полицях кінопрокату? Безумовно, ні. День кіно є одним з основних резервів використання фільмофонду так званих повторних фільмів. А щоб цей резерв був найбільш ефективним, слід добре продумати репертуарний план Дня кіно. Водночас підбір фільмів, розробка репертуарного плану — один з найважливіших етапів підготовки до Дня кіно. Від нього в значній мірі залежить успіх всієї справи.

Підготовку до Днів кіно спрямовують районні відділи пропаганди і агітації райкомів Компартії України. Дирекція кіномережі, обласна контора по прокату кінофільмів, працюючи у тісному контакті з партійними організаціями, за місяць до Дня кіно складають репертуарний план для всього району.

Як відомо, кожна кіноустановка області має місячний репертуарний план. Програма Дня кіно складається з основного репертуару кіноустановок. Але коли на День кіно з основного репертуару припадає фільм, що не відповідає з якихось причин програмі, ми разом з керівниками райкіномережі корегуємо план: підбираємо стрічки, які б задовольняли попит наших глядачів, відповідали б вимогам Дня кіно.

До репертуарної програми Днів кіно, крім художніх фільмів, обов'язково входять хронікально-документальні та науково-популярні кінотвори (не більше трьох частин). Намагаємось використати найбільш актуальну цікаву кінохроніку публіцистичного звучання. Такий сеанс ми вважаємо сеансом подовженої програми.

Може виникнути питання: де ми маємо брати таку велику кількість нових стрічок, до того ж йдеться лише про вітчизняні фільми? От тут ми і вирішили використати невичерпні фонди повторних фільмів, стрічок, що увійшли до класики радянського кіномистецтва. Деякі глядачі не бачили, інші — ще раз із задоволенням переглянуть такі картини, як «Летять журавлі», «Ніхто не хотів умирати», кіноепопею «Визволення», «Хвилина мовчання», «Рядовий Олександр Матросов» та інші. Тому до репертуару поряд з новими фільмами включаємо і повторні, які мають велике політично-виховне значення. В результаті кращі радянські фільми повторного випуску одержали в області друге життя на екрані.

Складаючи репертуарний план Днів кіно, ми враховуємо знаменні події, які відзначає країна в даний період. У програму Дня кіно входить не лише обслуговування дорослого глядача, а й юних шанувальників десятої музи.

При складанні репертуарного плану району обов'язково враховуємо кількість населення у пункті проведення Днів кіно (для визначення кількості сеансів), особливості окремих сіл, місця і години демонстрування фільмів, інколи необхідно врахувати і певні категорії населення.

Думаю, можна підбити підсумки за чотири місяці. За час проведення Днів кіно в області поліпшено пропаганду радянського кіномистецтва, активізовано глядачів, ефективніше і раціональніше використовується фільмофонд. Проте в області не забувають і про інші форми використання кіно в політично-виховній роботі серед населення.

Г. ДІДЕНКО,
керуючий Чернівецькою обласною конторою по прокату кінофільмів.

ЦИФРИ І ФАКТИ

У серпні День кіно пройшов у 9 районах. Денний план виконано у процентах по Вижницькому району на 392,4, Глибоцькому — 437,6, Заставнівському — 424,5, Кіцманському — 290, Новоселицькому — 276,2, Путільському — 230, Сокирянському — 310, Сторожинецькому — 247, Хотинському — 300. У 148 населених пунктах відбувся День кіно, на ньому побувало 35.754 глядача.

* * *

У вересні в Дні кіно було обслужено 189 населених пунктів. Денний план був виконаний більш як на 300 процентів в районах: Вижницькому, Заставнівському, Кіцманському, Хотинському.

* * *

У жовтні День кіно відбувся у 70 районах області.

* * *

В листопаді Вижницький район під час проведення Днів кіно виконав денний план на 327,8 процента, на кіносвяті району побувало 8030 глядачів, у Заставнівському районі —на 480,1 процента, було обслужено 9385 кіноглядачів.

НАСЛІДУВАТИ ПРИКЛАД ГЕРОЇВ

У селі Баламутівка 6 жовтня відбувся День кіно. Після перегляду фільму «Рядовий Олександр Матросов» і кінохроніки в Будинку культури відбулося обговорення стрічки. В ньому взяли участь ветерани війни А. І. Мацько, Х. С. Настащук, ланковий механізованої ланки П. В. Ватрущак, комсомолець Д. Ф. Скоролітній та інші. Передовий дояр колгоспу комсомолець С. І. Настащук, виступаючи на обговоренні, сказав:

— Ми зробимо все, щоб хоч трохи бути схожими на героїв фільму. А я зобов'язуюсь свій піврічний план 1975 року виконати до 30-річчя перемоги над фашистськими загарбниками у Великій Вітчизняній війні. Вважаю, що комсомольці і молодь нашого колгоспу підтримають мене. Це буде нашим внеском у дострокове виконання плану завершального року п'ятирічки.

Матеріали підготувала спеціальний кореспондент газети «На екранах України» Л. ЛЮТЕНКО.

ІДУТЬ ЗЙОМКИ

Роль для Миколи КРЮЧКОВА

НА ЦЕНТРАЛЬНІЙ кіностудії дитячих та юнацьких фільмів імені М. Горького ідуть зйомки художнього фільму «Городяни». Постановку здійснює режисер Володимир Роговий («Офіцери», «Юнга Північного флоту»).

Герой картини — бувалий водій таксі, людина добра, щира до людей, але непримиренна до всілякого хамства, користолюбства, здирництва. Роль цю виконує народний артист СРСР Микола Крючков.

— Мені дуже приємно, що головну роль у фільмі «Городяни» кінодраматург Володимир Кунін написав спеціально для мене, — розповідає популярний актор. — І цей герой дорогий мені. Адже мій молодший брат був шофером, до останніх днів життя працював у 2-му таксомоторному парку Москви. Я продовжую його професію на екрані...

У фільмі також знімаються Людмила Хитяєва, Георгій Юматов, Олександр Ромашин, Олег Даль, Борис Гітін та інші відомі актори.

Знімає стрічку оператор Інна Зараф'ян. Головний художник Петро Пашкевич.

Текст і фото Б. ВЕЛІЦИНА.

м. Москва.

На фото: М. Крючков у кадрі з фільму «Городяни».

ПОРУЧ З МАЛЬОВАНИМ ПАРТНЕРОМ

Жанр мультиплікації давно вже завоював широке визнання у шанувальників наймасовішого з мистецтв — як малюків, так і дорослих. І всі ми звикли до мальованих чи лялькових героїв, здружилися з ними. А що, коли поряд з мальованими діятиме і справжній, живий герой?

Саме такий мультиплікаційний фільм створюється нині у творчому об'єднанні «Екран».

Московських кіномитців ми зустріли у великому павільйоні кіностудії ім. О. Довженка. У павільйоні лунала весела музика, перед величезним екраном, який мінився то чорним, то червоним кольором, походжав у середньовічному одязі актор Олег Анофрієв, наспівуючи веселої пісеньки, режисер давав вказівки, а оператор завзято порався біля камери. Коли зйомка скінчилася, режисер-постановник Олег Дмитрович Чуркін люб'язно погодився розповісти про свою нову роботу.

— Наш новий мультиплікаційний фільм (умовна назва «Світлофор») — не перша в радянській практиці спроба сполучення натури з мультиплікацією через інфраекран.

Наша творча група безмежно вдячна кіностудії імені Олександра Довженка, яка надала нам можливість використати для зйомок інфраекран, а також деяку апаратуру.

Ми робимо фільм про дотримання правил вуличного руху в епоху середньовіччя. Двоє рицарів-суперників претендують на руку принцеси. Між ними йде змагання. Відкриває фільм і коментує події відомий актор і співак Олег Анофрієв, по фільму — менестрель.

До нашої розмови підключається О. Анофрієв.

— Я з задоволенням знімаюсь у мультфільмі «Світлофор». Мене дуже захопив експеримент. Є і свої цікаві думки з приводу поєднання малюнків з грою живої людини. Мій творчий шлях ось уже десять років тісно пов'язаний з мультфільмом. Особливо серйозно захопився мультиплікацією після роботи над «Бременськими музикантами».

Останні мої роботи пов'язані з мультфільмами «Казка про Попа і його робітника Балду» та «Як левеня і черепаха співали пісні». Досі доводилося тільки озвучувати, а от тепер, як бачите, граю разом з мальованими партнерами...

Отже, всі, хто любить мультиплікаційний фільм, наберіться трохи терпіння. Мине небагато часу, і ви побачите новий, незвичайний фільм з живими і мальованими героями. А зроблять його для вас режисер Олег Чуркін, оператор Олександр Пекар, художник Вячеслав Назарук, композитор Ігор Космачов, поет Олександр Тимофеєвський і популярний кіноактор Олег Анофрієв.

Л. КОЧЕВСЬКА.

МАЙСТРИ УКРАЇНСЬКОГО КІНО

РОЗДУМИ З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

НЕ КОЖНИЙ художник-професіонал знає секрет, на що орієнтувати декорацію, її образотворчий ряд, коли в цій декорації персонажі розігрують різні людські почуття і пристрасті — радість і смуток, захват і сумнів, обурення і хвилювання.

Не кожний професіонал знає таємниці ілюзорності фактури, яка досягається з допомогою зовсім не тих матеріалів, які вона передає. І вже зовсім не кожний професіонал уміє площину полотна чи паперу перетворити на тривимірне середовище, де є не лише реальний простір, а й образ часу, сила настрою. Не кожному художникові вдається зрозуміти і відчути це — навіть на протязі всього свого творчого шляху.

Я подумав про все це, коли стояв у залі нового республіканського Будинку кіно, де відкрилась персональна виставка художника-постановника кіностудії імені Олександра Довженка Віктора Васильовича Мигулька з нагоди його п'ятдесятиріччя і 25-річчя творчої діяльності. Тут було багато творчих працівників: режисерів, операторів, художників, сценаристів, акторів — майже всі вони захоплювались виставкою: хто легкістю і монументальністю, хто пластичністю і раціоналізмом, хто колоритом і відмовою від кольорового світу, хто композицією і компановкою кінематографічного середовища тих чи інших робіт митця.

Як багато сказав нам Віктор Мигулько цього, здавалося б, надзвичайно короткого вечора! Співавтор двадцяти п'яти кінокартин і кількох театральних постановок, автор багатьох і багатьох живописно-графічних робіт... Мабуть, нема режисера, який не хотів би зустрітися з В. Мигульком на знімальному майданчику і разом з ним поміркувати над тією чи іншою сценою, епізодом. Фільми, в яких працював В. Мигулько, завжди відзначаються тонким художнім смаком, образотворчою культурою, архітектонікою драматургічного простору. А все це — свідчення високого професіоналізму, цілісності особи художника, його активного ставлення до оточуючого світу, здатності бачити події і факти очима художника, а не стороннього спостерігача.

Від тверезого живого спостереження до абстрактного мислення, а від нього до практики — такий діалектичний шлях пізнання істини, зокрема істини в мистецтві, осягти яку дано далеко не багатьом. Віктору Мигульку вдалося розкрити багато таємниць і секретів, про які ми згадували вище. Досить назвати і згадати хоча б деякі кінокартини, щоб переконатись: в них працював вдумливий художник, заслугу якого як співавтора фільму в цілому і автора середовища і атмосфери дії важко переоцінити. Ось ці фільми: «Народжені бурею», «Олекса Довбуш», «Бухта Олени», «Між добрими людьми», «Циган», «Поштовий роман» та багато інших.

Вітаючи Віктора Мигулька з його славним піввіковим ювілеєм і двадцятип'ятиріччям плідної діяльності на ниві українського радянського кіномистецтва, хочеться щиро, від усієї душі побажати йому богатирського здоров'я, нових великих творчих злетів. «Так тримати!» — такий наш наказ тобі, дорогий друже і колего!

В. ЦИРЛІН,
художник-постановник кіностудії імені Олександра Довженка, кандидат мистецтвознавства.

* * *

На фото: художник В. Мигулько; ескіз декорації В. Мигулька до фільму «Поштовий роман».

Фото Г. Балунського.

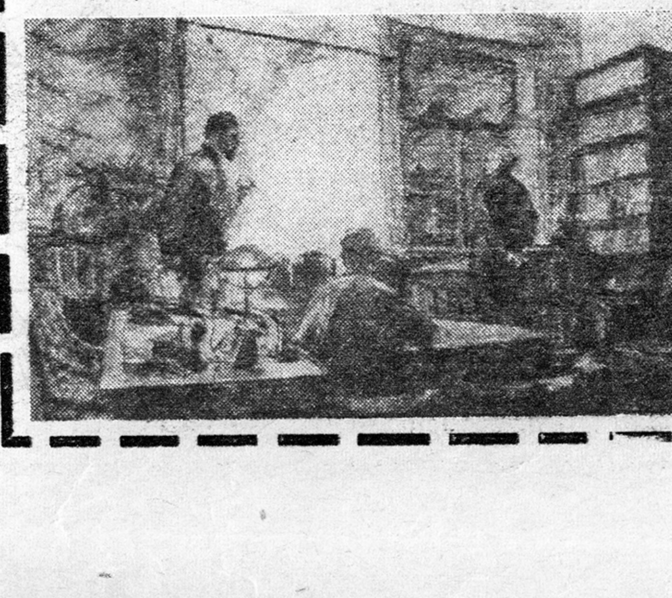

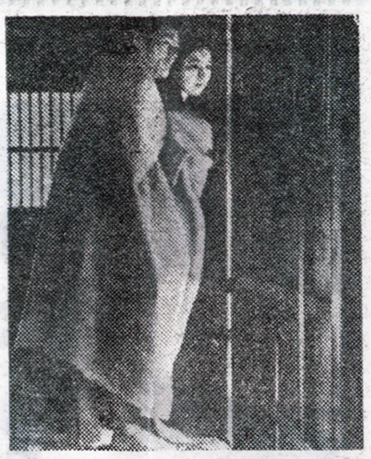

ПРОПОНУЄ ВИДАВНИЦТВО «ИСКУССТВО»

Продовжуємо інформувати наших читачів про книги з питань кіномистецтва, які готує до випуску у 1975 році союзне видавництво «Искусство».

«Духовність екрана» — таку назву матиме книга Є. Громова, в якій розглядатиметься питання ідейності і художності радянського кіномистецтва. В перших її розділах йдеться про роль кіно в духовній культурі, його взаємовідносини з телебаченням, про соціально-естетичні перспективи розвитку кіно.

Важлива тема книги — духовність екранного героя. Вона розкривається на широкому матеріалі сучасних радянських і зарубіжних кінострічок. Автор полемізує з буржуазними уявленнями про героїчне, виступає проти концепції дегероїзації. В цьому зв'язку аналізується і феномен «політичного кіно».

В книзі **«Золотий перетин екрана»** відомий радянський кінознавець С. Фрейліх досліджує актуальні проблеми кіномистецтва. Торкаючись природи сучасного кіно, автор характеризує зміни, які в ньому відбулися в епоху науково-технічної революції і масового поширення телебачення. Центральна тема книги — концепція особистості і проблеми героя.

Багатонаціональний характер радянського кіно автор розглядає, як його найважливішу закономірність, що визначила місце радянського фільму у світовому кіномистецтві.

Книга Ю. Ханютіна **«Попередження з майбутнього»** присвячена кінофантастиці. На великому матеріалі багатьох фільмів автор розглядає кінофантастику як дзеркало бажань і настроїв, тривог і надій сучасного світу, критично розглядає ті концепції історії людства, про які йдеться у цих фільмах.

Всі видання багатоілюстровані і розраховані на широке коло читачів — шанувальників кіномистецтва.

С. КВАШУК,
старший редактор «Укрголовкниги».

Актори нових фільмів

Валерій Рижаков

ВАЛЕРІЙ Рижаков не часто усміхається на екрані. Він і в житті такий: завжди зосереджений, заглиблений у себе, ніби постійно обдумує якесь важливе рішення. Тому усмішка з'являється у нього як знак оклику — вибір зроблено! Повернення нема.

Він і покликання своє визначив, коли інші ще не замислюються над цим. Навчався у школі, відвідував театральну студію Московського Будинку піонерів. Товариш привів його на кіностудію імені М. Горького, і Валерій дебютував у кіно, зігравши одну з головних ролей у фільмі «Мишко, Серьога та я». Було тоді Рижакову 14 років.

Після школи він був прийнятий до акторської майстерні ВДІКу, яку набирав Михайло Ромм, а випускав Володимир Бєлокуров. На четвертому курсі Валерій знявся у фільмі «Я вас любив», і з того часу зйомки стали невід'ємною частиною його життя. Двадцять фільмів — двадцять ролей. Були серед них і прохідні, про які він не любить згадувати. Але найбільш вдалі його роботи дозволяють говорити про Валерія Рижакова як про актора, в якого є своя, особиста, тема у мистецтві.

Згадайте головного героя фільму «Тренер» Інокентія Інокентійовича, молодого тренера гімнастичної секції. Переконавшись, що кращі вихованці не наділені добрими людськими якостями, він прийняв категоричне рішення — виставити на змагання недостатньо підготовлених, але хороших дітей.

Перед болісною необхідністю прийняти найважливіше в житті рішення стоїть і герой В. Рижакова у фільмі «Повернення «Святого Луки», який став злодієм не з користі, а тому, що не знайшов свого справжнього діла.

Цікава одна з останніх робіт В. Рижакова — викладач школи юнг Новиков з картини «Юнга Північного флоту», яка демонструється нині на наших екранах. Новиков мріяв прищеплювати своїм вихованцям почуття прекрасного, любов до поезії. Але прийшла війна з фашизмом — і вибір зроблено. Він повинен виховувати почуття ненависті до ворога.

Цих героїв Валерія Рижакова об'єднують різні грані однієї теми — теми пошуку нашим молодим сучасником активної громадянської позиції. Тому таким близьким і зрозумілим став для актора образ секретаря комсомольської організації одного з кубанських колгоспів Юрка Хмеля — головного героя чотирисерійного телефільму «Юрчині світанки», зйомки якого завершив на кіностудії імені Олександра Довженка режисер Микола Ільїнський.

В сценарії В. Богатирьова Юрко виглядав аж ніяк не голубим героєм, що легко долає всі перешкоди. Був він упертий, сперечався з батьками, з начальством. Міг навіть здатися формалістом, поборником уставних положень — надто вже суворо ставився він до всіх порушень комсомольської дисципліни.

Рижаков і не намагався згладити цю шорсткість вдачі свого героя. Побачив він за Юрчиною нетерпимістю максималістське ставлення до себе та інших незалежно від чину і звання. Використовуючи інколи полемічну принциповість суджень і вчинків свого героя, Рижаков прагне викликати глядача на щиру розмову, не лишити його байдужим до проблем сьогоднішнього комсомольського життя. Адже рішення стати секретарем комсомольської організації у його героя не було випадковим. Воно стало справою його життя.

Наскільки вдалося В. Рижакову здійснити свої задуми, судитимуть глядачі і критики після виходу «Юрчиних світанків» на телеекрани. Але вже зараз можна сказати, що роль ця стала для актора підсумковою, бо увібрала в себе не лише досвід і досягнуту майстерність, а й пошуки, роздуми, прагнення і мрії його попередніх кіногероїв.

Юрій МОРОЗОВ.

* * *

На фото: В. Рижаков у фільмах «Юнга Північного флоту» (вгорі) та «Юрчині світанки» (справа — актор М. Голубович).

Фото Г. Енгстрема.

ПОПУЛЯРНА ЯПОНСЬКА АКТРИСА КОМАКІ КУРІХАРА У ПСИХОЛОГІЧНІЙ КІНОДРАМІ

ВАЖКЕ КОХАННЯ

Серед великого розмаїття японських фільмів слід виділити одну з найпровідніших тем — тему життя простої людини-трудівника. В творчості прогресивних японських кінематографістів вона посідає чільне місце. Ця тема — і в центрі нового художнього фільму **«Важке кохання»** (оригінальна назва «Ресторан Сінобугава»), поставленого режисером **Кей Кумаї** за романом **Тецуо Міура** (автори сценарію: **К. Кумаї, К. Хасебе**).

...Студент Тецуро і юна Сіно познайомились у ресторанчику «Сінобугава», де дівчина працювала офіціанткою. Зароджується кохання, світле і чисте. Та за плечима у кожного — нелегке життя.

Розкриваючи взаємовідносини двох люблячих людей в жорстокому і суворому світі, автори фільму не наслідують канони комерційного фільму. Режисера не цікавлять яскраві зображальні вирішення, грубі й відверті прояви почуттів. Саме чистота Тецуро і Сіно в тому брудному світі, що їх оточує, привертає увагу творців фільму. І це підкреслюється крупними планами. Ми бачимо обличчя героїв, їх очі, то сумні, то радісні.

Фільм не має чіткої драматургічної композиції, а будується як чергування різних за своїм значенням подій. Герої не роблять ніяких особливих вчинків, на протязі всієї картини вони ніби йдуть назустріч одне одному.

За зовні незначними подіями вгадується великий світ почуттів. Саме ці мотиви і визначали великий успіх фільму в Японії, де він був відзначений шістнадцятьма національними преміями.

Постановка фільму відзначається високим професіоналізмом, але надмірна схильність автора до психоаналізу заважає справжньому аналізові реальної дійсності.

Успіхові картини сприяла участь дуже популярної в Японії актриси **Комакі Куріхара** (Сіно). Радянські глядачі познайомились з нею у радянсько-японському фільмі «Москва, любов моя» (Юріко). В ролі Тецуро — **Такесі Като.** В інших ролях: **Кійссі Нагата** (батько Тецуро), **Міцу Нобуакі** (мати Тецуро).

КРОСВОРД-ЧАЙНВОРД

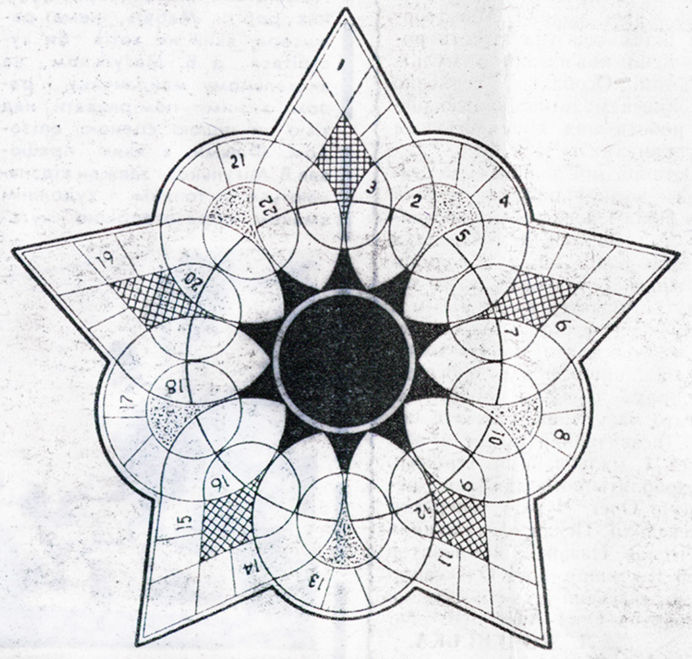

1. Герой фільму «Щит і меч». 2. Кінокартина, поставлена кіностудією «Мосфільм» за мотивами оповідань В. Панової. 3. Автор сценарію фільму «Сім'я Ульянових». 4. Оператор стрічки «Їх знали тільки в обличчя». 5. Постановник фільму «Невловимі месники». 6. Популярний радянський кіноактор. 7. Кінострічка режисерів О. Швачка та В. Кондратова. 8. Один із режисерів фільму «Біг». 9. Виконавець головної ролі у фільмі «Червона мантія». 10. Один з перших радянських спортивних фільмів. 11. Постановник фільму «Комуніст». 12. Ім'я героїні фільму «Бабське царство». 13. Виконавець ролі діда Максима у фільмі «Між високими хлібами». 14. Ім'я героя фільму «Вулиця тринадцяти тополь». 15. Виконавець ролі Серпиліна у фільмі «Живі і мертві». 16. Виконавець ролі секретаря райкому Кочета у фільмі «Секретар райкому». 17. Популярний радянський кіноактор. 18. Виконавець ролі Корнія Матюхи у фільмі А. Буковського «Бур'ян». 19. Ім'я героїні Т. Самойлової у фільмі «Летять журавлі». 20. Фільм режисера С. Самсонова. 21. Герой фільму «Сільський детектив». 22. Ім'я кулеметниці у фільмі братів Васильєвих «Чапаєв».

Склав П. ШУТИК,
м. Коломия,
Івано-Франківської області.

Редактор В. БОРЩОВ.

НА ЭКРАНАХ УКРАИНЫ

Издание Главного управления кинофикации и кинопроката Государственного комитета Совета Министров УССР по кинематографии.

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

Наша адреса:
252004, Київ-4, Червоноармійська, 19, тел. 25-41-61.
Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

БФ 39316. Індекс 60986. Зам. № 07009.

Сканування та фотообробка - W.D.Keeper, з власної колекції